

Dr. Szima Georgina Zita

Az UV fény okozta bőr öregedés és terápiájára adott válasz molekuláris mechanizmusainak tanulmányozása

Prof. Dr. Remenyik Éva

Debreceni Egyetem Egészségtudományok Doktori Iskola

Az extrinsic bőröregedés kiváltásában a napsugárzás UV tartományának van kiemelkedő szerepe, mely atrófiás bőrt eredményez aktinikus keratosisokkal (AK), bőrdagnatokkal, az epidermális és dermális komponensek károsodása mellett. Az AK a leggyakoribb rákot megelőző állapot, irodalmi adatok alapján 0,15-80%-ban alakul át laphámsejtes carcinomává, így kezelése a későbbi malignizáció prevencióját is jelenti. Objektív adatok támasztják alá, hogy a bőr felső rétegének eltávolítása után a hám és az irha is jelentősen átépül, melynek leghatékonyabb és jól kontrollálható módszere a laseres hámlasztás.

Célkitűzésünk az Er:YAG laser készülék hatékonyságának és mellékhatásainak vizsgálata krónikus fénykárosodott bőr és AK kezelését követően klinikai, hisztopatológiai és molekuláris biológiai markerek segítségével.

Módszer: A vizsgálatba eddig 6 pácienszt választottunk be. A szimmetrikus, krónikus napfénykárosodott, biopsziával igazolt, AK-t tartalmazó bőrön, minimum 2x2 cm-es célterületet Er:YAG lézerrel történő kezelése történt meg, teljes ablatív és fractionált ablatív módon. A klinikai követés mellett két alkalommal (3 hét, 6 hónap) szövettani mintavétel történt, a hisztológiai vizsgálat során a szövettani mintáinkat HE, p53 és Ki67 módszerekkel festettük meg.

Az ablatív módszerrel kezelt területen a fénykárosodott bőrhöz képest szignifikánsan csökkent a Ki67 pozitív sejtek száma ($p=0,006$), továbbá a kezeletlen AK-hoz képest is csökkent a pozitív sejtek száma. A fracionált módszerrel történt kezelést követően a fénykárosodott bőrhöz képest szignifikánsan csökkent a pozitív sejtek száma ($p=0,021$), a kezeletlen AK-hoz képest is csökkent a pozitív sejtek száma. 3 héttel a kezelést követően a csökkenés mértékében nem volt eltérés az ablatív és fracionált kezeléseket esetén ($p=0,63$). P53 vizsgálata során ablatív és a fracionált módszerrel kezelt területeken 3 héttel a kezelést követően csökkent a pozitív sejtek száma a kezeletlen AK-hoz és a fénykárosodott bőrhöz hasonlóan.

Eredményeink alapján a fractionált ablatív kezelés is jelentős terápiás előnyt eredményezett. A betegszám növelése mellett a betegek hosszabb távú klinikai és hisztológiai követését, valamint molekuláris biológiai vizsgálatokat tervezünk. Eredményeink segítségével pontosabb

képet várunk a bőr öregedési folyamatainak és a napfény hatására kialakuló bőrrákot megelőző léziók lehetséges mechanizmusairól. Ezek jelentősége kiemelkedő a tudományos háttérrel nyert információk és a hatékonyabb kezelés tekintetében.